

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LI.

Nr. 93.

Brașov, Mercuri, Joi, 28 Aprilie (10 Maiu)

1888.

Brașov, 27 Aprilie st. v. 1888.

Earăși se cumpănesc în presa europeană șansele păcii și ale războiului, earăși se scrie mult despre situațiune, dér lumină totu nu se mai face.

În Viena s'a întrunît în săptămâna trecută consiliul de miniștri comun. E vorba de a se cere delegațiunilor viitoare un nou credit militar de vre-o 30 de milioane. Spiritele trebuiesc așadér pregătite pentru aceste nouă jertfe, de unde urmază că oficioșii vedu situațiunea într'o lumină foarte posomorâtă, deși nu tocmai imediatu amenințătoare.

D-lu Csernatony debutază cu articulu alarmător în „Nemzet”. Războiul, dice elu, trebuie să izbucnescă mai curându ori mai târziu și această credință i-se impune ori și cui, când privesce la grozavele înarmări ale statelor. Cestiunea este numai, când? Densulu crede că în cele din urmă alianța triplă, adecă Austro-Ungaria, Germania și Italia, va adresa Rusiei o notă identică, prin care o va interpela asupra pregătirilor de războiu și probabil că răspunsul Rusiei va fi *casus belli*. În casulu celu mai bunu izbucnirea războiului se mai pôte amâna încă unu an, dér — adauge Csernatony, — tôte semnele în peninsula balcanică arată, că Rusia vrea să grăbescă izbucnirea războiului, de aceea se pôte ca vara viitoare să nu fiă așa de pacinică cum sperază diplomația.

Nu rămâne dér alta decât a vota ministrului de războiu milioane ce le cere și a se împăca cu imediata punere în lucrare a noiei legi asupra rezerviștilor în anumite provincii. Unii ne spun că contingentul trupelor se va mări astfel în Galiția și în Bosnia, alții vorbesc și de Transilvania. Destul că milioanele trebuiesc votate, căci acesta o preținde „critica situațiune generală.”

Și fiindcă e de lipsă ca până la întrunirea delegațiunilor și la votarea creditelor militare situațiunea să fiă prezentată ca foarte amenințătoare. nu le prea convine oficioșilor din Viena și Peșta, că tocmai acum principele Bismarck s'a exprimat în modu optimist asupra stării generale politice.

După cum raportază foile germane, Bismarck a dîșu cătră nisce persoane din străinătate, că pacea nu va fi curând turburată, că cunoșce intențiunile Tarului și este liniștitu asupra lor, că este informatu și despre intențiunile bărbatilor de stat austriaci și scie că ei nu voru deveni nervoși, decât cumva ar eși în Orientu ceva din oșazul său, că de apărarea Constantinopolei se va îngriji în prima liniă Anglia, în fine că pentru Germania Boulangismul n'are însemnătate.

Decă este adevăratu că Bismarck s'a pronunțat în sensul acesta, atunci cum vine că diarele germane se ocupă așa de multu cu Boulanger și cu omenii revanșei din Francia, precum și cu Ig-

natiev și cu panslavismlu? Cum se esplică că tocmai acum presa germană atacă din nou stările financiare rusesci și se silește a submina creditul Rusiei?

Intrebări de aceste își punu cei ce nu-și potu explica pretinsulu optimismu alu principelui Bismarck decâtu numai prin faptul, că în Germania adî nu este la ordinea dîlei votarea vr'unui creditu militar.

Monarchia noastră însă are lipsă adî de nouă credite militare și de aceea limbagiulu celu pörtă diarele engleze ce privire la situațiunea din afară le convine pentru momentu mai bine oficioșilor d-lui Kalnoky, le convine mai bine ce scrie „Times”, cumcă tôte sunt încordate și încurcate și cumcă în sudostul Europei stă să izbucnescă unu vifor politicu, care pôte să cuprindă în flacări întregulu continentu.

În cele din urmă totu va trebui să se facă lumină asupra situațiunei și atunci se va vedé decât optimiștii ori pesimiștii au avut mai multă dreptate. Deocamdată însă lucru de căpeteniă este votarea grabnică a creditelor militare.

Crisa ministerială din Viena.

După cum se comunică din Viena, crisa ministerială e înlăturată pentru momentu; cu tôte astea starea lucrurilor nu e mai puțin încordată. Cehii au mai cedat numai după ce ministrulu președinte comitele Taaffe li-a făcutu concesiuni positive. Situația ministrului de instrucțiune publică Gautsch e foarte sdruncinată. Primulu ministru caută să-lu sprijinască încă, pentru ca să nu încurajeze pe Cehi, cu tôte astea retragerea ministrului Gautsch e foarte cu puțință într'unu viitoru apropiat.

Nu mai puțin decâtu bugetulu ministeriului cultelor și instrucțiunei va da nascere la vii desbateri și bugetulu ministeriului de comerț; 34 de oratori s'au înscris să vorbescă împotriva bugetului, pe când pentru bugetu nu e înscris să vorbescă nici unu oratoru.

Atitudinea noului guvern sârbesc.

Noulu ministru de externe alu Serbiei, d-lu Mijatovic, a adresat reprezentanților Serbiei în străinătate următoarea circulară:

Anunțându-vă alcătuirea noului ministeru, sub președința d-lui Nicolae Hristic, credu de datoriu mea să vă fac cunoscutu principiile de căpeteniă ale noului guvern.

Cabinetulu Hristic nu e legat de nici o partidă; elu dă voiă fiă-cărei partide politice să se desvolte slobod în limitele legilor; guvernulu asigură fiă-căruia aceeași ocrotire a legilor și nu cere dela tôte partidele decât respectul desăvârșit alu legilor. Cabinetulu crede că va puté da îndeplinire următoarei misiuni: Trebuie pus capétu anarchiei, mituirei și procesului de disolvare

a administrației statului. Autoritatea puterilor statului trebuie restatornică, pentru ca poporul să se deprindă de acum înainte a vedé în autoritatea statului paza neadormită a ordinii, ocrotitorulu aspru alu legilor și apărătorulu hotărît alu drepturilor fiă-căruia. Legea trebuie respectată și acestu respectu trebuie să se prefacă în a doua natură a poporului, căci numai în așa chipu libertatea constituțională pôte fi întărită și desvoltarea ei asigurată.

Cumpăna bugetului trebuie restatornică prin micșorarea cheltuelor statului la minimum trebuincios, prin îmbunătățirea administrației finanțelor și prin alte mijloce prințioase.

Raporturile cele bune ale Serbiei cu statele vecine și cu marile Puteri trebuiesc mănținute. Desvoltarea lor, în interesul neatârării țerei ca statu naționalu, se va făptui.

În ceea ce privesce afacerile portofoliului meu, sunt foarte încredințat, că tôte puterile mari dorescu, atât din punctulu de vedere moralu, ca și din celu politicu, ca Serbia să fiă de sine stătătoare, propășind mereu, fericită, sub domnia înțeleptă și cu doru de țără a Augustului nostru rege.

Noulu cabinetu se apucă de lucru, — fiindu încredințat de opiniile poporului sârbu pentru a mănține rânduială în țără, — pentru a desvolta buna stare și înținderea civilizației europene, apărânduși totdeodată individualitatea națională precum și cea a statului sârbu, împotriva tuturor primejdiilor, vină ele din ori-ce parte; de siguru aceste opinii voru fi primite într'unu chipu simpaticu de cătră omenii luminați ai Europei.

Așa dér cabinetulu Hristic este hotărît să conducă țera pe calea acestei lucrări, însuflețit de acelaș doru de țără pe care ilu dovedesce M. S. Regele însuși.

Serbia s'a bucurat, vedându dovedile de simpatie ale guvernului pe lângă care sunteți acreditat. I suntemu recunoscători pentru asta și cabinetulu nostru își va îndrepta tôte nisunțele să mănțină și să asigure aceste simpatii poporului sârbu și în viitoru.

Legea convocării rezerviștilor.

[Urmare.]

Trecându ministrulu la unele temeri exprimate de unii deputați dice, că ce privesce temerea, cumcă sergenții majori voru libera ori voru convoca soldați după bunulu lor placu, acesta nu se pôte întâmpla acolo unde e ordine. (Iaritate și aplause în drepta, larmă în stânga.) La cavaleria d. e. decât e să servescă soldatul încă unu anu peste cei trei, acolo nu mai e nevoia de convocare pe calea oficiului. (Aplause în drepta, contrațiceri în stânga.) Ce privesce cheltuele ce convocarea rezerviștilor pentru sporirea efectivului, acestea se voru motiva înaintea forului competent. (Iaritate și larmă în stânga estremă.)

Ființa acestui proiectu constă în aceea, că în casulu, când convocarea trebuie să se întâmple în urma unor raporturi constringătoare, soldații încă înainte de ordonarea mobilizării, așadér ori când în timpu de pace, stau la dispozițiune. Credu și speru — convinsu nu pôte fi nimenea — că nu va veni lucrulu la mobilizare înainte d'a se vota proiectulu asupra revisiunei legii militare,

dér rogă pe d-nii deputați să-mi spună Sciut'au Prusienii la 15 Iunie, că la 19 Iunie voru mobiliza? (O voce în stânga: Au știut!) N'au știut; celu ce dice că au știut, să dovedescă acesta. (Iaritate în stânga.) E clar că soldații nu se voru convoca fără motivu. Că se va convoca mai întâiu rezerva de întregire ori rezerva, acesta atâră de împrejurări. Rezervă de întregire are numai infanteria și vânătorii, dér cavaleria și geniolu n'au, deorece în 8 săptămēni nu se potu instrui soldații în aceste arme speciale. La acestea decât dela începutu se va convoca rezerva. Ce privesce pe voluntarii pe unu an, ar fi o nedreptate a'i mai favoriza și ca rezerviști față cu ceilalți, decât n'au depus esamenulu de oficeru. (Aci se nasce puțină discuțiune în privința limbei depunerii esamenului, care e cea germană, pe când Ungurii ceru a-lu depune în cea ungerescă. Larmă și strigăte în stânga și în stânga estremă, aplause și aprobări în drepta, fiindu că ministrulu a dîșu că serviciulu cere ca oficerii să scie limba germană.) Ministrulu roga camera a vota legea.

Karol Eötvös dice că, câtă vreme națiunea ungerescă nu vede în armata oștirea ei propriă independentă, în ea nu prinde rădăcină limba ungerescă și drepturile națiunei nu se validiteză în cadrulu acestei instituțiuni; această armată nu va puté fi dusă la unu războiu gloriosu. De curându unu publicist însemnatu austriacu mi-a spus în Viena, că Vienezii se gândescu cu îngrijire la casulu că armata austriacă ar fi învingătoare (Mișcare); ar fi mai bine când aliatulu nostru ar învinge, ér noi amu fi bătuti. Dér armata noastră să nu învingă, căci deja adî nu mai potu ține în frâu militarismulu, și cu tôte astea de veacuri armata a perditu luptele. Ce ar fi când armata ar învinge odată? Punctulu de stadiu alu partidei independente față cu proiectulu este celu dela 1848. Respinge proiectulu, fiind că guvernulu e satelitul alu puterii. (Aplause vii în stânga estremă.)

Ministrulu Tisza spune, că de când e elu la putere drepturile țării n'au suferit nicu o scădere, din contră vaza și punctulu ei de greutate au crescut. (Aprobări în drepta, contrațiceri în stânga estremă.) Cu privire la favorizarea voluntarilor pe unu an, repetă că celu ce nu depune esamenulu de oficeru, fiindu că nu-și dă silința a face și acea puțină pregătire ce se cere, acela nu se pôte plânge, decât e tratat deopotrivă ca ori-care altulu ce servește sub steag. (Larmă și strigăte în stânga estremă: Asta e germanizare!) Domnii din cealaltă parte consideră de străină armata, fiindcă nu e cum poftescu dumnialor. D-nii deputați s'ntrebe numai pe locuitorii acelor ținuturi, unde viața și averea li-au fostu periclitare prin inundare, că ore bine ar fi fostu, decât această armată v'ar fi lăsat să simțiți, că o considerăți ca străină. (Mare larmă și mișcare în stânga estremă, strigăte: Noi o plătim! Noi o susținem! Atăta lucru pôte face în timpu de pace!) Repetă, armata n'a refuzat această niciodată, dér în totu casulu merită recunoscința, căci... (Mare larmă și strigăte în stânga estremă: Când? Cu ce?) Armata a făcutu și în casulu acesta mai mult decâtu îi prescrie stricta ei datorință. Acesta trebuie să o accentueză, când se folosescu continuu în contra armatei cuvinte aprupe insultă-

tore; căci când dăcineva despre o armată, că niciodată nu va învinge, asta-i cea mai mare insultă! [O voce'n stânga estremă: Nu cumva a învinsu deja?] Nu înțeleg bucuria d'a spune ați lumea despre puterea armată a țării, că această armată nu va învinge! Această espectorare merită avertisment. Căci a dori să fi nfrântă puterea armată a monarhiei și să fi mântuită numai din grația aliatului, aceasta nu e compatibilă cu patriotismul.

Proiectul nu țintese prelungirea serviciului militar de la 3 la 4 ani, ci e o sentinela pentru siguranța țării și a monarhiei. Dacă, cum a dăsu d-lu deputat, la granițele noastre ar fi dușmăniă eternă ori moștenită, și s'ar lucra în ascunsu acolo, cu atât mai repede ar trebui să voteze proiectul. Insuși dănsul a dăsu că guvernul se nu dormă, să vegheze, ca să nu fi surprinsu. Apoi tocmai acesta facem prin proiectul de lege, luăm măsuri fără să facem larmă mare. Ingrăjim de o mobilizare parțială ori totală, după trebuință. Se'nțelege că o asemenea măsură costă și bani, dăr mai puțin decum ar fi costat mai înainte. A lua asemenea măsuri după ce a izbucnit războiul, nu se ajunge deplin scopul, care e siguranța țării. Ora liberării de situațiunea generală a lumii trebuie să ne găsescă ca națiune cu viață și tare.

(Va urma.)

SCRILE DILEI.

Cetim în „Folia Diecesană“ din Caransebeșu: „D-lu general Traian Doda Sâmbătă înainte de Florii preumbându-se voios prin parcul dinaintea casăriei din locu, simți oștăcare intunecime la ochi. După preumblare intrând în cancelaria comunității de avere simți de odată o slăbiciune în partea dreaptă a trupului, neputându folosi mâna dreaptă. Acestă stare observându-o domni Ilie Curescu și Titu Hațeg, acești domni înduplecară pe morbosu a merge acasă. Ajunsu pe jos acasă cădu în o leșinare, un fel de apoplexiă, ce însuflă cu atât mai multă temere, pentru că morbosul a început nu se învoia a se folosi de mijlocele recomandate de cei 2 medici, chemați la momentu într'ajutoru. Mulțamită îngrijirii și căutării cele mai conștiențioase a surorilor dlui generalu precum și a medicului de casă, a d-lui dr. Leo Mureșan, morbosul a doua di Duminecă să simți mai bine, ér Lună să restaură într'atât, încâtu sculându-se din pat, putu să scrie o epistolă privată. De atunci încôce îi merge totu mai bine. Deci avem speranță, că își va recăștiga deplina sănătate încurându.

**

E înaintat cu ocaziunea avansărilor da Maiu la gradul de *capitanu cl. I.* capitanul cl. II. George Băcilă dela reg. 43 de infanteria.

O deciziune a ministerului ungurescu de interne în înțelegere cu celti de culte și instrucțiune, luată în urma unui recursu din comitatul Vesprimu cu privire la *subvenționarea școlilor confesionale din mijlocele comunale*, hotărâse că la subvenționarea lor are să servescă ca basă dreptă numai numărul sufletelor credincioșilor respectivei confesiuni, eventualu numărul copiilor obligați la școlă.

Cetim în „Revista Politică“ din Suceva: „In comuna galițiană *Zdolbica* lângă fruntaria rusescă, au trecut 42 de familii la biserica ort. Unu momentu pentru iesuții, cari tulbură pacea confesională din Bucovina!“

La *tergulu* anualu de primăvară ce s'e ținutu în Sibiu s'au observat mai mulți vândători decâtu cumpărători. Au fost mai alesu mulți butnari, negustori slovaci de haine și pânză. S'au căutat multă pălăriile de paie de Cisanădióra, pânza de casă ardelenă și urciorele țărănesci de Turda, care s'au vândutu tôte. Ca raritate au fost vase și urciore de lutu din Aiudu, de care încă s'au vândutu multe. Croitorii, pălăriiarii, căruțașii, cismarii, mäsarii și ceilalți meseriași au avutu tãrgu de totu slabu.

Metropolitul gr. cat. din Liov Dr. S. Sembratovic și Episcopulu gr. cat. din Stanislau Dr. I. Pelesu au *afurisitu* foia rutenă „*Russka Prawda*“ redactată în Viena de Bucovineanul Cupcianco, și au opritu tuturor preoților subordonați cetirea numitei foi. Din „*Russka Prawda*“ amu reprodusu în „Gazeta“ după „*Revista Politică*“ nr. 6 din anulul curentu unu articolu intitulatu „*Rușii din Bucovina*.“

Metropolitul ort. rës. în Mestar, Herțegovina, este denumitu archimandritulu acelei Metropolii *Leontin Radulovic*.

„*Revista Politică*“ din Suceava spune, că dintre *Cianăii* din Bucovina, pe cari îi aședără Maghiarii în Bănatu ca să'i „fericescă“, s'au reintorsu érași vr'o 40 de familii acasă [în Bucovina] după ce și-au perdutu averea și iluziunea că *extra Hungariam non est vita*.

Colonelulu *Maicanu*, care făcuse recursu în contra sentinței consiliului de războiu din Bucuresci ce-lu condamnase pentru defraudare la 1 anu închisore și

degradare, a fostu condamnatu de consiliulu de războiu din Craiova încă la 3 luni închisore adecă cu totul la 15 luni închisore și degradare Eată articolulu 184 din legea militară relativă la pedepsa degradării: „Art. 184. Orice militar, condamnatu la degradarea militară seu ca pedepsă principala seu ca pedepsă accesoriă a unei alte pedepse cu excepțiune pedepsa cu morțe, este condus înaintea trupei sub arme. După citirea sentinței, comandantul pronunță aceste cuvinte cu voce tare: „D-le..... ești nedemnu să porți armele, în numele regelui te degradăm.“ Indată apoi i se iau tôte insemnele militare și decorațiunile condamnătu și decă este oficeru, sabia lui este ruptă și aruncată la picioarele lui. Urméza apoi consecințele pentru condamnatu a acestei pedepse.“

Măne séră Joi în 28 Aprilie [10 Maiu] se va da în restaurantulu „*la Gambirinus*“ din Brașovulu vechiu Nr. 659 [dinsus de hotelulu „*Pomulu verde*“] o *Serată-Concertu* de către capela muzicei regimentului de infanteria din locu. Inceputulu la 7 ore séră. Intrarea 20 cr.

Literatură.

A apărutu de sub presă a doua edițiune populară a scrierei intitulată: *Luptele Românilor în resbelulu din 1877-78*, de C. nelu în rezervă T. C. Văcărescu. *Operă p. miată de Academia Română*. Acestă edițiune cuprinde portretulu *M. S. Regelui* precum și planurile: *Plevnei cu întâririile din jurulu ei; Bulgăria apusenă despre Dunăre; Lucrări de apropiere ale Românilor spre reduta Grișta Nr. 2; și schițe de pozițiunile bateriilor dela Calafatu și armamentulu lor*, și cu indice alfabetic.

Comandele se pot face la editorii *F. Göbl Fii*, Pasagiulu Român, 12.

Unu vol. de 678 pagini. Prețulu opului complectu 4 lei. În provinciă se adauge portulu de 50 bani.

Unu sistemul de învățămentu românesc, lucrare originală de Ștefanu Georgescu-Carpen, institutoru în Bucuresci. Prețulu unei broșuri 50 bani. Se află de vândare la librăria N. Ciurcu în Brașov.

Intâmplări diferite.

O surprindere. Unu locuitoru din Noorig a avutu o rară surprindere în zilele acestea. Pe când scotea din șopronu o parte din fenu, dete peste unu cuibu cu cinci pui de vulpe. Mama lor lipsindu, omulu se hotărî să lase acolo puii, ca să prindă și pe mama lor. Când se duse a doua di dimineța în șopronu, cuibulu era gol; vulpea își cărase puii peste nopte.

Sinucidere. În Clușiu s'a impușcatu în casarmă sergentulu Löscher dela reg. 63 de inf. — În Tergu-Mureșulu s'a im-

pușcatu unu tineru de 27 ani, Gabriel Muzsnay funcționaru economicu alu lui Victoru Desbordes în Grebenișulu de Câmpia.

Inșelătoria. Preotulu din Ugod a făcutu arătare penală la judecătoria, că agenților firmei Friedmann și Wirsching, din Budapesta, anume Armin Fischer și Emil Müller, la cari a comandat elu mașini, le-a datu trei accepte (polițe). Neprimindu mașinele, ceru preotulu înderētu polițele. Doue i-s'au restituitu, ér în privința celei de a treia a primitu dela trei casse de păstrare diferite provocări ca să plătescă una și aceeași sumă. Precum s'a doveditu, i s'a falsificatu subscrierea pe doue polițe și acceptele au fostu date mai departe de Friedmann. Poliția crede a descoperi fabrica de falsificare de polițe înființată de Friedmann în Budapesta.

Trăsniți. O nenorocire mare s'a întâmplatu în comuna Cenadulu-Serbescu, cu ocaziunea înmormântării unei femei serbe, în 14 Aprilie st. v. a. c. Timpulu era frumosu la începutulu serviciului funebralu. Când era însu percursu jumătate din drumulu ce duce către cimiteriu, de-odată se născu unu vifor forte mare, încâtu cugeta omulu că se prăpădesce lumea. Ceriulu numai decâtu fu acoperitu cu nori gri și negri, plini de electricitate, apoi urmară nise tunete și ploia mare. Cei ce luară parte la acestă înmormântare au început să fugă cu toții spre a-și căuta refugiu, dăr spre nenorocirea lor, tunetul se descărca asupra mulțimei, care fugea. Trăsnetulu a trântitu la pământu mai multe persoane, dintre cari a muritu numai unu pruncu (școlar). Unu omu ce a statu tocmai lângă acel pruncu este greu bolnavu și puțină speranță este de a se vindeca; toți ceilalți însu au rămasu nevătămați.

Spre orientare.

On. Domni și Doamne, cărora li s'a trimisu din partea subscrisului Comitetu liste pentru colectare de obiecte din lucrulu de mână femeescă dela sate, pentru scopurile școlii civile a Asociațiunei transilvane, suntu rugați a continua colectarea până la 1 Septemvre a. c. st. n. după ce terminulu fixatu pe 30 Aprilie a. c. din cauza espedării întârziată a listelor a devenitu prea scurtu, pentru de a se pune la cale o colecțiune câtu se pôte de amplă și corăspundătoare.

Totodată ne permitem a atrage din nou binevoitorea atenziune a colecțanților asupra scopului intenționatu de către on. comitetu alu Asociațiunei transilvane, amăsurați căruia numai lucruri de mână, sêversite de femeile române dela sate, se voru folosi ca modele.

Ne rugăm în fine ca, pentru de a economisa pe câtu se pôte cu spesele de postporto, în ținuturi unde suntu subcomitete ale Asociațiunei transilvane,

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

6

Din viața și scrierile lui Nicolau Lenau.*)

După isvóre străine.
IV.

Pentru dovedirea acestora, e destul a aminti aici poeziile: „*Der Lenz*“, „*Frühlingsblick*“, „*Frühlingsgedränge*“. Pe când în acestea se potu surprinde până la evidență cântările și plăcerile primăverii, pe atunci în poesia „*Trauer*“ spune chiar contrarul:

Sosit'a tainicū ierna 'n sufletu
Și lacrimile-au dispărutu,
Și s'au făcutu în fulgi de neauă
Speranțele ce le-am perdutu.

N'avemū dăr de ce să ne mirămū, decă în cântecile sale de tōmnă, cari descriu natura în culori mai negre, aflăm glasulu tristū alu resignațiunii depline. D. e. „*Herbst*“ în ultimele versuri:

Și mi-a trecutū tristū tineréta
Și primăvera nu mi-a 'ntinsū
Plăceri; ér' șopta tōmnei triste
Mi nasce-altū morții negru visū.

De grupa acestă se mai ține și admirabila creațiune numită: „*Schilflieder*“,

*) Urmare din Nr. 91.

în cari așa de gingășu se observă curgându viața dela țără și atât de perfectu consună cu simțirile inimei, încâtu gândesce omulu că ascultă armonia cea mai perfectă a unei muzici. Mai departe piesele așa numite „*Reiseblätter*“ arată c'o fidelitate esemplară singuraticile episoade și tipuri din călătoriile lui.

Lenau a fostu jertfa clătinarilor în credință, în inima lui catolicismulu aruncase rădăcină adencu, în mîntea lui însu s'a ridicatu totu pe atunci o contrarietate puternică. I-ar fi plăcutu forte să se alipescă de religiunea, în care a crescutu, ca de mântuitoarea vieții sale, dăr simția că-i lipsesce cu totul credința. Din reminiscințele tineretelor rămase adencu săpat chipulu unchiului său, care'i vorbia fiind elu încă tineru despre *atheismu*. Elu însuși apoi mai târziu se încurcă în studiarea filosofiei raționale cetindu cu mare paciență pe Spinoza. Despre pierderea credinței ilu audimū plângându-se astfel: Chipulu lui Christosu, la care în anii copilăriei Am ingenunchiatu adese liniscitu și fericitu,
Acum zace lângă tãrmulu palidū și sdrolbitu în tãndări,

Unde murmurătoare peste elu s'au tăvălitu.

În piesele: „*Glauben, Wissen, Handeln*“ astfelu dăcine într'unu locu: Am umblatu prin paradisulu fericitoru [al credinții] Unde ori și care șoptă vorbesce de [D-șeu.

Ér după ce a dispărutu din sufletulu său pacea sfântă, întrégă viața lui a primitu o colóre tragică, și poetulu vorbesce și cântă numai deșertăciunea lumii, și cugetă numai la morțe când dăcine:

Rătăcescu pe tãrmulu vieții și pe marea [trist'a morții] Tristū și uimitorū mă cugetū cum suntū [tôte unu pustiu.] Și cum tot mai tristū pururea fi-va tãrmulu vieții, Și cum valurile nasce-orū totū mai mari [pân'oiu fi viu.

În spiritulu și natura poesiei lui Lenau intru atăta prevalează idealulu, încâtu deși privirea lui asupra lumii e întunecată și tristă, totuși elu nu abdice de fericirea cea mai înaltă, de nisuița spre a o ajunge, căci în butulu oriși cărei dubietăți, nu se îndoiesce în aceea că există unulu care mântuesce pe om.

Iubirea lui de libertate, despre care A. Grün însemnă că, „s'a născutu cu poetulu de-odată“ își află esepresiune într'o mulțime de poezii. Astfelu în piesa „*Gefangene*“. Ceea ce privesce forma poesii lui Lenau, putem dăcine fără șfială, că în dulceața limbei precum și în frumșeta, acurateța și ușurătatea versificării, în curgerea naturală a versului, puțin scriitor german se potu măsura cu elu.

V.

Trecemū la călătoria lui Lenau în America și înderētu.

Lenau pe când încă petrecea în Viena se ocupa din adinsu cu planulu unei călătorii în America, unde sub aripile sfintei libertăți, petrecându călătoriile admirabile ale naturii, și după ce și va înmulți averea sufletescă să reintoră érași în Europa. Încă pe timpulū când petrecea în Heidelberg se hotărî cu tōtă seriozitatea spre acestă călătoriă uriașă, dăr totodată se ocupa și cu planuri mari de scrieri poetice. Între alte multe a începutu să scrie o operă „*Barbara Radziwill*“ dramă din care pentru noi n'a rămasu nici barem unu fragmentu, dăr cum că a scris'o scimū d'acolu, că elu

obiectele se se transpună acestora pentru expedare.

Comitetul Reuniunii femeilor române din Sibiu.

Sibiu, în 3 Maiu 1888.

Maria Cosma,
președintă.

Dr. Rusu,
secret.

Sedință literară publică în Arad.

Societatea de lectură a tinerimei dela institutul pedagogico-teologic gr. or. român din Arad va ține o sedință publică în Dumineca Tomei, 1 [13] Maiu a. c. în „sala cea mare a seminarului“

Inceputul la 7 ore s.era. Oferte mărinoase în favorul bibliotecii Societății se primesc cu mulțumită și se vor chita pe calea publicității.

Programul: 1] „Cherovic“ de I. Muresanu, coră vocală. 2] „Cuvânt de deschidere“ rostit de d-l prof. Vasile Mangra, ca president-conducător. 3] „Doină, doiniță“ de I. Vorobchievici, coră vocală. 4] „Sigiliul negru“ poezie de Ioniță Bădescu, declamată de Al. Popovici, cl. c. I. 5] „Craiovenca“ horă de Al. Berdescu, coră instrumentală. 6] „Simțul frumosului“ disertațiune de Al. Mihaieș, cl. c. III. 7] „Mărtea lui Mihaiu Vitezul“ de I. Vidu, coră vocală. 8] „Oă statuei lui Mihaiu Vitezul“ poezie de V. Alexandri, declamată de G. Miclău, cl. c. III. 9] „Din ședătoarea puturiu pororală, de I. Vidu, coră vocală. 10] „Doină Oltenescă“ de F. Ferlendis, coră instr. 11] „Marșu“ din opera „Norma“, de V. Bellini, coră instrumentală.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.“)

Berlinu, 8 Maiu. Frigurile împăratului au crescută aseră, flegma e neîmpuținată, starea forțelor neschimbată, abcese nouă nu se arată, de îngrijiri momentană nu e motivu.

Diferite diare ce stau aproape de guvernă adevăresc, că situațiunea politică generală e neamică. În cercurile financiare se vorbesce, că guvernul imperială face pregătiri pentru a întreprinde ună atacă de politică vamală financiară contra Rusiei.

Petersburg, 8 Maiu. În cercurile diplomatice rusesci se consideră cu răcelă schimbarea lucrurilor în Serbia, deorece e o fasă trecătoare.

Bucuresci, 8 Maiu. Ambasadorul rusă Hitrovo n'a ridicat nief o plângere contra diarelor române, care l'au acusat de complicitate la tulburările țeranilor, deorece e de prevădită nesuccesul său la curtea cu jurați din Bucuresci.

Sofia, 9 Maiu. Guvernul bulgară a suspendat pe Metropolitul Clemente din cauza atitudinii sale dușmănoșe față cu prințul Ferdinandu.

Berlinu, 9 Maiu. Impăratul se află mai binișor, are friguri mai puține.

Berlinu, 9 Maiu. „Berliner Tageblatt“ spune, că ministrul de finance rusescă a încercat să mituiască câteva diare berlineze pentru ca să discute în modă mai favorabilă financele Rusiei.

Londra, 9 Maiu. „Daily News“ află din Petersburg, că acolo s'au întrunită diarele aceste șefii militari spre a se sfătuia asupra situațiunei militare a Rusiei. Ei au declarat unanimită că Rusia multă vreme nu va fi în pozițiune de a ataca vre-o putere europenă și au hotărât să se construiască trei căi ferate statice până la granița austriacă cu o cheltuielă de 13 milioane de ruble. „Daily News“ află, că Rusia prepară o nouă lovitură în Asia de mijloc, pentru ca să dea Angliei s'ntelăgă, că n'are să se amestece în afacerile Europei centrale.

Bucuresci, 9 Maiu. Ună individă cu numele Preda Fântănaru din districtul Gorjă, fostă sergentă de polițiă, a trasă două focuri de pușcă într'o ferestă a palatului regală spărgându giamurile. S'a constatată că e smintit.

Bucuresci, 8 Maiu. (Telegramă privată) Aseră ună individă a trasă o pușcă cu alică în una din ferestrelle bibliotecii palatului. Regele se afla în odaia de alături. Individul a fostă arestat.

DIVERSE.

O și nefericită la Perși. Perșii consideră ca cea mai nenorocită și în totă anulă Miercurea din urmă înainte de anulă nouă alu loră (primă-veră), căci în acea și li-ar fi mersă mai rău străbunilor loră. De aceea ei petrecă acea și în modulă următoră: Tote prăvăliile stau închise! omenii rămăntă acasă, se ferescă a bea, a înjura și a jura. Mai alesă nu dau bană din mână, închipindu-și că ceea ce facă în acea și voră face totă anulă. De aceea mulți omeni avuți sedă acasă și totă își numără banii. Cei s'eraci se ducă afară din orașă cu ună urciură, în tăcere și fără a-și întorce capulă scotă apă din fântăna și stropescă casa și curtea, spalându ore-cum prină această nefericirea de care se temă. Decă pe drum se întelnescă doi amici, celă cu vasulă plină stropescă pe celalaltă, ba îi tănă, decă pôte, totă apa în capă, căci această ar fi aducându mare fericire peste celă udată, pentru care acesta mulțumescă din inimă. Tinerii necăsătoriți se crede a nu fi supuși nefericirii. De a-

ceea ei umblă pe afară și caută pe cei cară voescă să aducă acasă apa iertătoare de păcate, spre a-și opri de a face această. Ei se ducă la fântăna, puțur și la gărlă, unde suflă în niște trâmbețe de lută și facă sgomotă. Alții intră în apă până în genunchi și armați cu bâte stropescă pe cei veniți după apă, caută să pue mână pe ei și să i tragă în apă, ba le spargă urciorele. Cu acestă chipă ei voră să repesinte păsările rele. De aceea cei mai mulți, cară voescă să-și aducă apă, plēcă de acasă de cu noptea, își ascundă urciorele sub haine, când zărescă pe ună așa numită spirită răcăită, pe ună băiată sêu tănără. Indată ce sôrele a trecută de amiață lumea începe a eși din case, pe josă, în trăsură, sêu călare. Inse înainte de amiață nimeni nu călăresce. Unii suntă așa de fricoși, încătă nu facă ună pasă din casă, de cum-va nu li-se voră fi arătată niscăi semne fericite. Decă întelnescă în drumă o pasere fatală, sêu ună animală prevestitoră de nenorocire, ei se inapoiază acasă, chiar de ară pierde prină această cine șcie ce.

NECROLOGU.

Cu adencă întristare face cunoscută Adolfină Olteanu născută Moldovanu ca soțiă, Catarina vėduvă Rezeiu, Franciscă și George Olteanu ca frați, Fabius și Silviu Rezeiu ca nepoți, Sabina măritată Axente Gaita și Sabina Stefani ca nepote; Stefană Moldovană ca socru, Justină Moldovană și Franciscă, Conte Norman, ca cumnată, Letiția Contesa Norman și Rosalia Moldovană ca cumnate, Luisă Conte Norman ca nepotă, Sidonia și Alma Moldovană ca nepote: cumcă **Stefană Olteanu** esatoră ală Comitatului Carasu-Severin, după ună morbu îndelungată, fiindă provădită cu Sântele Sacramente, a repausată în Domnulă în 5 Maiu la 12 ore a. m. în etate de 53 an. Rămășițele-i pământescă se voră înmormenta în 7 Maiu la 4 ore p. m. după ritulă gr-cat.

Lugoșu, 5 Maiu 1888.
Fiă-i memoria întră binecuvăntare eternă!

Catarina de Missics născ. Eyvo de Elveod și fiulă Arpad Missics de Zamobor cu inima frântă de durere facă cunoscută, atât în numele loră cât și ală consăngeniloră, despre mărtea multă iubitului loră fiu, respective frate a domnului **Paulă Missics de Zamobor**, forestieră de stată și c. r. locotentă în rezervă, care după grele suferințe în 2 Maiu 1888 la 6^{1/2} ore dimineța în etate de 29 an și-a dată blândulă sêu sufletă în mânăle Creatorului. Rămășițele pământescă se voră binecuvănta după ritulă gr. orient. Vineră în 4 Maiu 1888 în casa de doliu și de acolo se voră transporta la Lipa în mormentulă familiară, unde se voră depune spre eternulă repausă.

Borgo-Prundă, 2 Maiu 1888.
Catarina de Missics născ. Eyvo de Elveod ca mamă, Arpad Missics de Zamo-

bor c. r. supralocoteninte ca frate, Julius Missics de Zomobor, Demetriu Bonts, Eduard Schlichting, Franz Roy, ca uncheș, Augusta de Missics, Juliana Bonts, Antonia Roy, ca mătușe, Constantină de Missics, Dr. Julius Bonts, Arpad Roy, ca veri, Ana Truța născ. Bonts, Joana Varga născ. Roy, Rosa Swoboda născ. Roy, Angela Roy, ca verișore.

Fiă-i țerina ușoră și memoria eternă!

Jalnica soțiă, părinți, frate, soră, cumnată și cumnată cu inima frântă de durere aducă la cunosciță tuturoră rudeniiloră, amiciloră și cunoscuțiloră jalnica și timpuria mărte a iubitului loră soțu, fiu, frate și comnată **Dr. Iuone de Popă**, medică cercuală, carele aurepausată în domnulă în urma unui morbu îndelungată dânduși sufletulă nobilă în mânăle Creatorului în 1 Maiu st. n. 1888 la 4 ore d. a. în ală 44-lea ană de etate. Osăminteale repausatului se voră astruca spre eternulă repausă în 3 Maiu st. n. la 4 ore d. a. în cimiterulă locală.

Bucuredea-vinossă, (Boros-Bocsárd) 1 Maiu st. n. 1888.

Nicolau de Popă, secretară r. financiară ca frate. Maria Metesă n. Popă ca soră. Moise Metesă, notară cercuală ca cumnată. Agafia Popă n. Gomboșiu ca cumnată. Jacobă de Popă, proprietară. Sofia Popă n. Giurca, ca părinți. Fiă-i țerina ușoră și memoria eternă!

Cursulă piețel Brașovă

din 21 Aprilie st. v. 1888

Bancnote romănescă	Cump.	8.56	Vend.	8.56
Argintă romănescă	8.50	8.50		
Napoleon-d'ori	10.02	10.02		
Lire turcescă	11.30	11.30		
Imperial	10.30	10.30		
Galbin	5.89	5.89		
Scris. fonc. „Albina“ 6%	101.—	101.—		
„ „ „ 5%	98.—	98.—		
Ruble rusescă	106.—	106.—		
Discontulă	6 ^{1/2} —8%			pe an.

Cursulă la bursa de Viena

din 4 Maiu st. n. 1888.

Renta de aură 4%	97.45
Renta de hărtiă 5%	85.90
Împrumutulă căiloră ferate ungare	149.90
Amortisarea datoriei căiloră ferate de ostă ungare (1-ma emisiune)	96.—
Amortisarea datoriei căiloră ferate de ostă ungare (2-a emisiune)	126.—
Amortisarea datoriei căiloră ferate de ostă ungare (3-a emisiune)	113.50
Galbenă împărescă	5.95
Napoleon-d'ori	10.03 ^{1/2}
Bonuri rurale ungare	105.20
Bonuri cu clasa de sortare	104.50
Bonuri rurale Banat-Timișă	104.60
Bonuri cu cl. de sortare	104.50
Bonuri rurale Transilvane	104.25
Bonuri croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vină ungurescă	99.—
Împrumutulă cu premiulă urgurescă	171.75
Acțiunile băncei de credită ungar.	278.75
Acțiunile băncei de credită austr.	278.30
Renta de hărtiă austriacă	79.10
Renta de argintă austriacă	80.35
Renta de aură austriacă	110.10
Losuri din 1860	133.—
Acțiunile băncei austro-ungare	872.—
Mărcă 100 imp. germane	62.20
Londra 10 Livres sterlinge	126.85
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedimului	124.50

Editoră și Redactoră responsabilă:
Dr. Aurel Muresianu.

susă face amintire despre ea într'o epistolă: „Acum lucră o dramă „Barbara Radziwill“. Cred că va putea trece de atare. Lucrarea această mă preocupă grăznică. Voi scôte din ea câteva caractere, băeți puternic din creștetă până în tălpi“.

Pregătirile de călătoria și-le isprăvi deja în Martie 1832, precum se pôte vedē dintr'o scrisore a lui Kerner care astfelă îi scrie lui Mayer: „Niemsch s'a îndrăgită până la nebuniă de America, s'a înscrisă cu o societate de călători și la 1 Maiu va pleca. Nu primesce nief o obiecțiune, fiindcă demonica lui fantasiă astfelă de lucruri îi arată, cară suntă chiar acomodate cerințeloră lui.“ Insuși Lenau scrie totă aceluiași în 13 Martie: „In primăvera această călătorească la America. Decă 'mă va plăcea America, voi rămănea celă puțină cincă ană acolo, der decă nu, mă voi reîntorce încredințându-mă averele mea unei societăți. Speră insă că imă va plăcea. Aparițiunile frumoșe ale naturei abia le voi putē studia în 5 ană de diare, afară de aceea voi revedea pe amicii mei. Vreu ca fiindă acolo să-mă trimită fantasia în școlă păduriloră

străvechi, inima mea înse să m'ă ațitu după dorulă nebună ală iubițiloră mei. Înțășarea artei imă este ținta supremă, spiritulă și dispozițiunea mea cu tôte puterile loră nu potă decătă să le țină ca pe mijlôcele cele mai bune de-a ajunge ce dorescă. Mai aduci-ți tu aminte de poesia lui Chamisso, în care pictorulă răstignesce pe ună tănără ca să vedă și să simță întocmai chinurile mortii. Eu însumă pe mine vreu să mă răstignescă numai să potă face o poezie bună. Cine nu sacrifică totă pentru artă, acela n'ă iubescă adevărat.“ Totă acestea le scrie cumnatului sêu Schurz, cu adausulă: „Poesia mea zace în natură și în America natura e mai puternică și mai frumoșă ca în Europa. Asupra dispoziției mele ea va avea o influință mare, hotărătore.“

Tôte rudeniile și prietini poetului îl rugau să se lase de planulă acesta, der înzadară. Elă dovedi cu ocasiunea această o energiă surprindătoare căci pe timpurile acelea o călătoria în America nu prea era lucră de tôte diarele; der se vede că Lenau a vrută să rupă odată cu trecutulă și să începă o viață nouă. Elă bine scia cu câte piedeci e împreunată

o astfelă de călătoria, der iată ce scrie elă unui prietină: „Chiar sigură să sciu că mă costă viață și totuși așă călători. Ună felă de gravitare spre nenorocire se află în mine. Odată Schwab imă vorbea foarte multă despre ună nebună. Cineva voia — adecă chiar Schwab — să vindecă o bolă spirituală și din considerația această a începută lucrulă foarte cu domolulă. Minte nenorocitulă într'a devăru pasă de pasă începea să se desfacă și când îi arată neputință fantasiei, demonulă nebunului deodată sări vėdendă cum tôte se scolă asupra lui, și fără de veste a sărită în altulă. ... Așa credă — diare mai departe Lenau — că și în mine locuiesce ună astfelă de demonă, așa di-cendă demonulă nenorocirii. Când acestă înfricoșată spirită observă că'mă răsără și mie stele strălucitoare, indată își aruncă asupra mea mantaua tristă și dură a nebuniei și nenorocirii. Vei pricepe der.“ Totă la finea acestei scrisoră diare: „Spereză, că în America voi afla o mai bună condițiune de esistență.“

La finele lunei Iuniu pornindă, ajunse în 25 Iuliu în Amsterdam de unde scrie următoarele: „Călătoria mea în genere până acum n'a fostă plăcută. Din

pricina pașaportului a trebuită să fiu foarte îngrijiată și agitată. Gălăgia ce am întâmpinată cu deosebire în Prusia cu rectificarea pașaporteloră m'ă dată atăta de lucră câtă n'așă fi creăută. Mai rău m'ă mersă la fruntăriile Olandiei, unde prefectulă era să mă trimetă înapoi. Din norocire inse am dată preste ună oficială care era pasionată pentru violină. Acestă cuprinsă de frigurile musice, umblă în giurulă meu ca dup'ă bucată de pâne. Am trebuită să mă hotărescă de voiă de nevoiă ca ore întregi să esecută cu elă cele mai miserabile duette, în schimbă inse m'ă recomandată supravighietorului, care atăta simpatia prinse de călătorulă sêu (Lenau) încătă imă oferi pentru a doua și sêra concursulă sêu la o serată musicală.“ In altă scrisore amintescă cum și-a făcută elă călătoria pe vaporulă „Baron van der Kapelle“ cum drumulă sêu ține 3—4 sêptemăni și că cu finele lunei Octomvre pôte să se afle erăși în Europa.

[Va urma.]

Domni, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și posta ultimă.

Administrațiunea „Gaz. Trans.”

Sz. 4062—1888.

Pályázat.

Brassó városánál nyugdíjazás folytán megüresedett évi 500 ft. fizetés és 100 ft. lakbérrel javadalmazott I-ső esetleg 2-ik városi orvosi állás betöltésére céljából pályázat hirdették.

A városi orvos teendői Brassó város szabályrendelete 273 §-ában vannak körülírva.

Felhívattunk pályázni ohajtók, hogy okmányokkal szabályszerűen felszerelt folyamodványukat f. évi Innus 10-éig Brassó város tanácsánál nyújtsák be.

Brassó 1888 Aprilis 30-án.

Roll Gyula,
k.r. tan. alispán.

553-1

FILIALA BRAȘOVŪ

Institutului de credit și de economii „ALBINA”

primesc depuneri spre fructificare cu 5% fără de a face vre-o subțragere pentru dare, decât depunerea a statii celui puțin 3 luni la institut.

Replătirea până la suma de 500 fl. se face fără a numeni; la depuneri mai mari însă — când starea casei n'ar permite replătirea loră imediată — se cere o abdicere conform înțelegerii.

Depuneri cari n'au zăcută la institut cel puțin 3 luni, ori pentru cari s'au condiționat termine de abdicere scurte, se fructifică cu 4 1/2 %.

Depuneri în ori și ce sumă, replătibile a vista, fără abdicere se fructifică cu 3 1/2 % interese.

Depunerea cea mai mică ce se poate face este de 50 cr. La 1 Ianuarie și 1 Iulie se adaugă interesele semestruului trecut la capital și se fructifică și ele.

Darea de venit pentru toate depunerile o solvește institutul.

Interesele se compun începând cu ziua care urmează zilei de depunere și până la ziua precedentă ridicării, însă cu acea restricție, că peste totu numai după astfel de depuneri se dau interese, cari au zăcută cel puțin 15 zile la institut.

Prin învoială reciprocă pot fi staverite pentru depuneri și alte condițiuni.

Depunerile se pot face și prin poșta reg. ung. la care casă ele se resolvă cu întoarcerea poștei. Totu pe calea această pot una și abdiceri și replătiri de depuneri.

Depunerile se pot face pe unu nume sau numire, seu cu restricțiunilor ca se potă ridica numai de o anumită persoană ori la unu anumitu timpu seu evenimentu (d. e. căsătorie, ajungerea de maioritate etc.)

Se deschide abonamentu pre anul 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diarū beletristicū și enciclopedicū-literarū — cu ilustrațiuni. — Cursulū XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numerū câte de 2—3 cōle cu ilustrațiuni frumōse; și publică articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tracteză cestiumi literare și sciētificē cu reflesiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atēțiune vieța socială a Romānilorū de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste totū nisuesce a întinde tuturorū indiviđilorū din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl., pentru Romānia și străinătate 10 franci—lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postalī.

PREOTULŪ ROMĀNŪ. Diarū bisericescū, scolarū și literarū — cu ilustrațiuni. — Cursulū XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2 1/2—3 1/2 cōle; și publică portretele și biografiile arhierilorū și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturorū sciēntelorū teologice și între aceștia mulțime de predice pre dumineci, serbătorī și diverse ocașiuni, mai alesū funebrai, — apoi studii pedagogice-didactice și sciētificē-literari; și în urmă totū soiulū de amēnunte și sciri cu preferința celorū din sfera bisericescā, scolicā și literarā. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl. — pentru Romānia 10 franci—lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postalī.

Colectanții primescū gratisū totū alū patruea esemplarū.

Numeri de probă se trimitū gratisū ori-cui cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU” în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totū de aci se mai potū procura și următoarele cărți din editura propriā:

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Romāni, înveritate și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulū Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulū 30 cr.

Renascerea limbei romānesci în vorbire și scriere înveritată și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulū broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tōte trei împreună 1 fl.

Cuvēntāri bisericesci la tōte sērbătorile de peste anū, de I. Papiu. Unū volumū de preste 26 cōle. Acest opū de cuvēntāri bisericesci întrece tōte opurile de acestū soiū aparute până acum — avēndū și o notiță istoricā la fiā-care sērbātōre, care arată timpulū introducerei, fasele prin cari a trecutū și modul cum s'a stabilitū respectiva sērbātōre. Prețulū e 2 fl.

Barbu cobzariulū. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulū 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 20 cr.

Idealulū perdutū. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Opera unui omū de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Fântāna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Codreanū craiulū codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Ultimulū Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Elū trebuie să se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulū 25 cr.

Brandă seu Nunta fatală. Schiță

din emigrarea lui Dragoșu. Novelă istoricā națională. Prețulū 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istoricā după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulū 30 cr.

Probitatea în copilāriā. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvė. Prețulū 10 cr.

Hermanū și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinū Morariu. Prețulū 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediā în 5 acte după Euripide, tradusā în versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediā în 5 acte după Euripide, tradusā în versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr.

Petulantulū. Comediā în 5 acte, după Augustū Kotzebue, tradusā de Ioanū St. Șulutu. Prețulū 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publicā ținutā în salele gimnasiului din Fiume prin Vincēțiu Nicōrā, prof. gimnas. — Cu portretulū M. S. Regina Romāniei. Prețulū 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulū redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirī și vioarele, poesii populare, culese de Ioanū Popū Reteganu. Unū volumū de 14 cōle. Preț. 60 cr.

Tesaurulū dela Petrōsa seu Cloșca cu puii ei de aurū. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulū 20 cr.

Biblioteca Sātēnului Romānū. Cartea I, II, III, IV, cuprindū materii fōrte interesante și amuzante. Prețulū la tōte patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fōrte interesante și amuzante. Prețulū 30 cr.

Colectā de recepte din economiā, industriā, comerciū și chemiā. Prețulū 50 cr.

Economia pentru scōlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulū 30 cr.

Indreptarū teoreticū și practicū pentru invēțāmēntulū intuitivū în folosul elevilorū normalī (preparandialī), a invēțătorilorū și a altorū bărbați de scōlă, de V. Gr. Borgovanū, profesorū preparandialū. Prețulū unui esemplarū cu porto francatū 1 fl. 80 cr. v. a. În literaturā nōstrā pedagogicā abia aflāmū vre-unū opū, întocmitū după lipsele scōlelorū nōstre în mēsurā în care este acesta, pentru aceea ilū și recomandāmū mai alesū directorilorū și invēțătorilorū ca celorū în prima liniā interesatī.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. Gr. Borgovan. Prețulū 15.

Manualū de Gramaticā limbei romāne pentru scōlele popularē în trei cursuri de Maximū Popū, profesorū la gimnasiulū din Nāsēudū. — Manualū aprobatū prin ministeriulū de culte și instrucțiune publicā cu rescriptulū de datū 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulū 30.

Gramaticā limbei romāne lucratā pe base sintactice de Ioanū Buteanu, prof. gimn. Unū volumū de peste 30 cōle. Prețulū 2 fl.

Manualū de stilisticā de Ioanū F. Negruțu, profesorū. Opū aprobatū și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publicā cu rescriptulū de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practicā fōrte bogatā a acestui op — cuprindēndū compozițiunī de totū soiulū de acte obveniente în referințele vieții socialī — se potē întrebuița

cu multū folosū de cătrā preoți, invēțători și alți cărturarī romāni. Prețulū 1 fl. 10 cr.

Nu mē uita. Colectiune de vieruri funebrai, urmate de iertāciuni, epitafiā ș. a. Prețulū 50 cr.

Carte conducōtore la propunerea calculārei în scōla popularā pentru invēțători și preparandī. Broș. I. scrisā de Gavrilū Trifu profesorū preparandialū. Prețulū 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugāciuni:

Mārgāritarulū sufletului. Carte bogatā de rugāciuni și cāntāri bisericesci fōrte frumōsū ilustratā. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū în pānzā 60 cr., legatū mai finū 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legăturā de luxū 1.50—2.50

Miculū mārgāritarū sufletescū. Cārticicā de rugāciuni și cāntāri bisericesci — frumōsū ilustratā, pentru prunci scolarī de ambe secsele. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pānzā 26 cr.

Cārticicā de rugāciuni și cāntāri pentru prunci scolarī de ambe secsele, Cu mai multe icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Nāsctōrei de D-đeu urmatū de mai multe rugāciuni frumōse. Cu icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū speditū franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolā D. N. Isusū Christosū. Prețulū unui esemplarū legatū și speditū franco e 15 cr.